

PC–13610/NHH

A–2111

HISTORY OF INDIA UP TO 1000 A.D.–I

(Semester–I)

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 75

Note : Attempt *two* questions each from Section A & B carrying 12 marks each and the entire Section C carrying 27 marks.

SECTION—A

- I. Write a detailed note on the geographical features of India and their impact on the Ancient Indian History. 12
- II. Describe the origin, date, extent and the main features of the Harappan civilization. 12
- III. Write a note on the original home of the Aryans. 12
- IV. Explain the political, social and religious life of Later Vedic civilization. 12

SECTION—B

- V. What do you know about the establishment and expansion of the Empire under Chandragupta Maurya? 12
- VI. Elaborate the Gupta empire under Samudragupta. 12
- VII. What were the various circumstances and causes for the establishment of Vardhana Kingdom? 12
- VIII. Write a detailed note on the Rashtrakutas. 12

SECTION—C

(Compulsory Question)

- IX. (a) Attempt all the questions. Write short notes on the following :
1. Two causes for the decline of the Harappan Civilization.
  2. Social life of the Harappan Civilization.
  3. Lord Mahavira.
  4. Ashoka's Dhamma.
  5. Chandragupta-II.
  6. Literature in Vardhana Kingdom.
  7. Origin of the Rajputs.
  8. The Cholas. 8×2=16

(b) Map Question :

Mark the following places on the map of India and give explanatory notes also. Attempt **one** of the following :

1. Important sites connected with Lord Buddha.

OR

2. Important places in the Empire of Harsha.

7+4=11

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 12 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਦੇ 27 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

- I. ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਭੂਗੋਲਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਭਾਰਤੀ ਇਤਿਹਾਸ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਇਕ ਵਿਸਤਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 12
- II. ਹੜੱਪਾ ਸਭਿਅਤਾ ਦੀ ਉਤਪਤੀ, ਤਰੀਕ, ਸੀਮਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 12
- III. ਆਰੀਅਨਾਂ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਘਰ 'ਤੇ ਇਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 12
- IV. ਬਾਅਦ ਦੀ ਵੈਦਿਕ ਸਭਿਅਤਾ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 12

ਭਾਗ—B

- V. ਚੰਦਰ ਗੁਪਤ ਮੌਰੀਆ ਤਹਿਤ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ? 12
- VI. ਸਮੁੰਦਰ ਗੁਪਤ ਅਧੀਨ ਗੁਪਤਾ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 12

- VII. ਵਰਧਨ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਕਿਹੜੇ ਸਨ? 12
- VIII. ਰਾਸ਼ਟਰਕੂਟਾਂ 'ਤੇ ਇਕ ਵਿਸਤਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 12

ਭਾਗ—C

(ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)

- IX. (a) ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
1. ਹਤੱਘਾ ਸਭਿਅਤਾ ਦੇ ਪਤਨ ਦੇ ਦੋ ਕਾਰਨ।
  2. ਹਤੱਘਾ ਸਭਿਅਤਾ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਜੀਵਨ।
  3. ਭਗਵਾਨ ਮਹਾਂਵੀਰ।
  4. ਅਸ਼ੋਕ ਦਾ ਧੰਮ।
  5. ਚੰਦਰਗੁਪਤ-II.
  6. ਵਰਧਨ ਸਾਮਰਾਜ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤ।
  7. ਰਾਜਪੂਤਾਂ ਦੀ ਉਤਪਤੀ।
  8. ਚੋਲ। 8×2=16

(b) ਨਕਸ਼ਾ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :

ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਕਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਨੋਟ ਵੀ ਲਿਖੋ। ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਕਰੋ :

1. ਮਹਾਤਮਾ ਬੁੱਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਥਾਨ।

ਜਾਂ

2. ਹਰਸ਼ ਦੇ ਸਾਮਰਾਜ ਵਿਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਥਾਨ।

7+4=11
